

Nieuw Tijenraan te Raalte

Nieuw Tijenraan te Raalte

Projectnummer: 401727
concept revisie00
2 maart 2015

Auteur(s)

J.W.C. Melis (MSc.)

Opdrachtgever

Gemeente Raalte
Postbus 140
8100 AC Raalte

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
2 maart 2015	Conceptconceptd	drs. Ing. M.L. Braad	drs. S. Hammink

In het plangebied komt ook de niet beschermde paddestoel fluweelpootje voor.

Contactgegevens:

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE

E. info.nl@anteagroup.nl

Copyright © 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurnetwerk Nederland	3
2.4	Natura 2000	3
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	4
3.1	Gebiedsbeschrijving	4
3.2	Projectvoornemen	5
4	Methodiek	6
4.1	Algemeen	6
4.2	Bureauonderzoek	6
4.3	Terreinbezoek	7
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	7
5	Resultaten gebiedsonderzoek	8
5.1	Beschermde soorten	8
5.1.1	Bureauonderzoek	8
5.1.2	Terreinbezoek	9
5.2	Beschermde gebieden	13
6	Toetsing natuurwetgeving	15
6.1	Effecten beschermde gebieden	15
6.2	Effecten beschermde soorten	15
6.2.1	Broedvogels	15
6.2.2	Zoogdieren	16
6.2.3	Reptielen en amfibieën	17
6.2.4	Vissen	18
6.2.5	Vlinders/Libellen	18
6.2.6	Flora	18
7	Conclusies	19
7.1	Conclusies soortenbescherming	19
7.2	Conclusies gebiedenbescherming	20

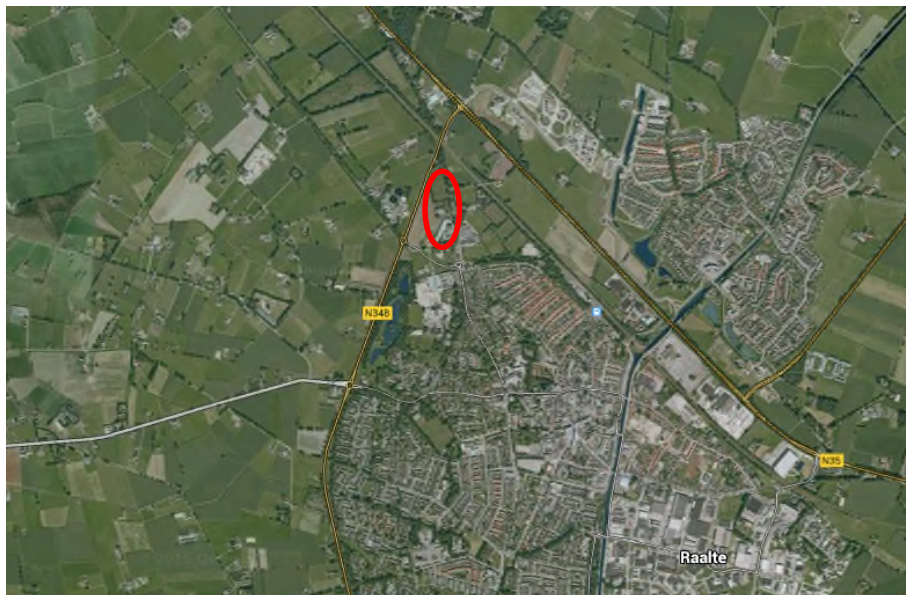
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad van de gemeente Raalte heeft 20 februari 2014 een programma van eisen vastgesteld voor de sloop en nieuwbouw van sportcentrum Tijenraan. Het sportcentrum uit 1974 is ondanks diverse aanpassingen in de loop der jaren verouderd en economisch niet meer te handhaven. Het oude sportcentrum wordt daarom afgebroken en er wordt een nieuw centrum gerealiseerd. De gemeenteraad heeft een besluit genomen over de zoeklocaties voor het nieuwe Tijenraan. Deze vallen binnen de Driehoek Tijenraan. Het gebied, dat ingeklemd ligt tussen de spoorlijn, de N348 en de Ceintuurbaan, omvat de locatie voor de ligging van het nieuwe centrum.

De voorbereiding voor Nieuw Tijenraan bestaat uit drie hoofdfasen, waarbij in fase 1 een eerste inventarisatie wordt uitgevoerd naar randvoorwaarden ten behoeve van de inrichting van de Driehoek en het functioneren van Nieuw Tijenraan. Tot de eerste inventarisatie in fase 1 behoort het uitvoeren van een verkennende natuurtoets in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Fase 2 betreft het inrichtingsplan opstellen. In fase 3, bij de planologische procedure, wordt na vaststelling en nadere detaillering van de locatie en ontwerp een volledige natuurtoets uitgevoerd als onderbouwing van het op te stellen bestemmingsplan, dit betreft de voorliggende toets.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, voornamelijk de Flora- en faunawet, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In afbeelding 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1.1 Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd).

1.2 Doel

Bij werkzaamheden in het stedelijk en landelijk gebied, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, NNN en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, NNN en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven.

Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevindt zich een bijlage, die algemene informatie verschaft met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke waarden van het gebied direct of indirect aantasten.

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

In het plangebied zijn verschillende sportvelden aanwezig. Het voetbalveld wordt omsloten door een bosschage. Ook zijn enkele solitaire bomen aanwezig (onder andere eik en berk). De omgeving van het gebied bestaat uit akkerland en andere sportvelden. Ten westen van het plangebied loopt de N348, ten oosten van het plangebied loopt de Zwolsestraat.

Afbeelding 3.1 Begrenzing plangebied (google.maps).

3.2 Projectvoornemen

Afbeelding 3.2 Toekomstige inrichting van het plangebied en de omgeving (plangebied rood omleind).

In het plangebied zal het Nieuw-Tijenraan worden gerealiseerd. Bovenstaande afbeelding (afbeelding 3.2) geeft een indruk van de nieuwe inrichting van het gebied en de omgeving. Een deel van de wijzigingen valt buiten het onderhavige plangebied. Om plaats te maken voor het nieuwe complex zullen enkele gebouwen op het terrein worden gesloopt. Dit betreft een woonhuis en twee schuren. Daarnaast zal een bomenrij moeten worden gekapt.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaarder beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Overijssel (atlas van Overijssel), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan NNN. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal ge-

bruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 2 februari 2015 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd (telmee.nl). Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. De vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaar rond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaar rond beschermde nesten (categorie 5 - waarvan inventarisatie gewenst is). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Op de site telmee.nl (2009-2014) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaar rond beschermde nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaar rond beschermd): gierzwaluw, huismus, roek, sperwer en steenuil.
Categorie 5: Er zijn geen omstandigheden te verwachten die de nesten van categorie 5 soorten rechtvaardigen tot jaar rond beschermde nesten.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: eekhoorn, steenmarter, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: rugstreeppad, kamsalamander, heikikker, poelkikker, levendbarende hagedis en ringslang.

Vlinders

Zwaarder beschermd: heideblauwtje.

Libellen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen bekend.

Vissen

Zwaarder beschermd: kleine modderkruiper.

Flora

Zwaarder beschermd: klokjesgentiaan en lange ereprijs.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.1.2 Terreinbezoek

Op 2 februari 2015 (bewolkt 4°C) is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied.

Biotopen

Het plangebied bestaat grotendeels uit sportvelden die omgeven zijn door bosschages. In het plangebied zijn de volgende biotopen aanwezig: bebouwing, bosschages en velden waaronder het voetbalveld en enkele andere sportvelden.

Afbeelding 5.1 Impressie van het plangebied.

Velden

De locatie is momenteel in gebruik als handbal, beachball en voetbalveld. Het voetbalveld (noordelijke deel) wordt grotendeels omsloten door een strook bosschage.

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in het betreffende uurhok de vleermuissoorten laatvlieger en gewone dwergvleermuis voorkomen. Mogelijk doen de velden dienst als foerageergebied voor deze vleermuissoorten.

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied de steenuil voorkomt. De locatie kan dienst doen als foerageergebied voor de steenuil. In de tuin van het Westcord Hotel Salland is een steenuilenkast aangetroffen. De steenuil is in het kader van de Flora- en faunawet een zwaar beschermde soort en kent een vermelding op de "aangepaste lijst jaarond beschermde vogelnesten" (LNV., 2009). Het is onduidelijk of de steenuilenkast op het moment in gebruik is door een steenuil. De bebouwing in het plangebied zelf is niet geschikt voor de steenuil; er zijn geen openingen in de bebouwing of plaatsen waar de steenuil mogelijk nestgelegenheid kan hebben.

Bosschage

De bosschage rondom de sportvelden bestaat uit onder andere vlier, lijsterbes, hazelaar, Spaanse aak en meidoorn. Ook staan er enkele hoge bomen als eik en berk. De ondergroei wordt gevormd door braam, brandnetel, dovenetel en als bodembedekker klimop. Het voetbalveld zelf is zwaar belopen, modderig, en begroeid met gras (afbeelding 5.1). Op het terrein van de handbalvereniging (zuidwesten) zijn enkele solitaire bomen aanwezig. Dit terrein wordt aan de zuidwestzijde begrenst door een beukhaag. In de bomen in het plangebied zijn geen holen of gaten aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen of andere fauna. In enkele van de bomen zijn nesten van de (niet jaarond beschermde) kraai aanwezig. De struiken in het plangebied bieden mogelijk broedbiotoop voor voorkomende zangvogels.

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in het betreffende uurhok de eekhoorn voorkomt. In het plangebied zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Op basis hiervan is uit te sluiten dat nesten van de eekhoorn voorkomen in het plangebied. Het voorkomen van deze soort is alleen op incidentele basis te verwachten.

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in het betreffende uurhok de vleermuissoorten laatvlieger en gewone dwergvleermuis voorkomen. De bosschages kunnen dienst doen als vliegroute voor vleermuizen.

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied de levendbarende hagedis voorkomt. Het voorkomen van deze soort is niet aannemelijk door het ontbreken van (redelijk) dicht begroeide gebieden in het plangebied. De soort is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarbinnen open zon beschenen, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekingsmogelijkheden (RVO, 2013b). Het voorkomen van de levendbarende hagedis is op basis van het ontbreken van dit biotoop uitgesloten.

Uit de bureaustudie blijkt het voorkomen van de sperwer en de roek in het betreffende uurhok. In de bomenrijen zijn geen nesten gezien van sperwer of roek. Hierdoor is het voorkomen van deze soorten in het plangebied uitgesloten.

Bebouwing

In het plangebied is bebouwing aanwezig. Het betreft een woonhuis opgetrokken uit baksteen en een tweetal schuren (afbeelding 5.2). In de muur zijn open stootvoegen aanwezig. Op het woonhuis en de schuren is een pannendak aanwezig. Achter het woonhuis is een rommelige tuin aanwezig; hier staan de schuren. Deze waren tijdens het terreinbezoek niet toegankelijk.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat waarnemingen van de steenmarter bekend zijn uit de omgeving van het plangebied. De steenmarter is een soort die te vinden is in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en gierf houtbosjes (zoogdiervereniging, 2015a). Door de aanwezigheid van een verrommelde tuin en de (mogelijk verrommelde) schuren is de aanwezigheid van de steenmarter in het plangebied is niet uit te sluiten.

Afbeelding 5.2 a) Impressie van de bebouwing in het plangebied, b) open stootvoegen in de bebouwing.

Afbeelding 5.3 Impressie van de de tuin en schuur in het plangebied.

Uit de bureaustudie zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger bekend. Het plangebied is omsloten door bomenrijen die dienst kunnen doen als vliegroute voor vleermuizen. De bosschages aan de noordwestelijke en westelijke kant van het plangebied kunnen gebruikt worden als foerageergebied voor vleermuizen. De laatvlieger is een vleermuissoort die typerend is voor open of halfopen gebied. De soort komt voor in agrarisch gebied en aan de rand van bebouwingskernen (zoogdiervereniging, 2015). De gewone dwergvleermuis jaagt in gesloten tot halfopen landschap. De soort komt veel voor in stedelijke omgeving en heeft zijn verblijfplaats vaak in bebouwing (zoogdiervereniging, 2015). De aanwezige bebouwing biedt mogelijk een verblijfplaats voor de laatvlieger en/of de gewone dwergvleermuis, door de aanwezigheid van ruimte achter daklijsten en pannen en open spouwmuurgaten. De aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is niet uit te sluiten.

De bebouwing biedt tevens geschikt biotoop voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen huismus. Deze soort heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in gebouwen in dorpen en steden, bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing. De huismus is een jaarrond aanwezige standvogel. Er kan dus vanuit worden gegaan dat wanneer de vogel niet wordt waargenomen deze in het plangebied niet aanwezig is. Op basis hiervan kan het voorkomen van de huismus in het plangebied worden uitgesloten.

De bebouwing biedt geen geschikt biotoop voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen gierzwaluw. Gierzwaluwen hebben een vrije vliegruimte rond de nestingang van minimaal circa één meter breed en twee meter diep nodig, omdat ze niet direct vanuit het nest kunnen opstijgen en zich daarom eerst naar beneden laten vallen (rvo, 2011b). De bebouwing in het plangebied is niet van voldoende hoogte om geschikt broedbiotoop voor de gierzwaluw te bieden.

De bebouwing biedt geen geschikt biotoop voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen steenuil. Deze soort is echter wel in de nabije omgeving aanwezig zoals eerder beschreven.

Soorten waarvoor geen biotoop aanwezig is

Uit de bureaustudie komt naar voren dat de rugstreeppad, kamsalamander, heikikker en poelkikker in de omgeving zijn waargenomen. De rugstreeppad is een soort die voorkomt in dynamische milieus, met name gebieden met vergraafbaar zand en een natuurlijk of door de mens gecreëerd pionierskarakter (rvo, 2013). Dergelijke milieus zijn niet aanwezig in het plangebied. Het intensieve gebruik van de sportvelden maakt dat het voorkomen van de rugstreeppad is uitgesloten.

Het voorkomen van de kamsalamander, heikikker en poelkikker kan worden uitgesloten doordat in het gebied of de directe omgeving geen geïsoleerde poelen of andere wateren voorkomen die geschikt voortplantingsbiotoop zouden kunnen bieden voor deze soorten.

Uit de bureaustudie blijkt ook het voorkomen van de ringslang in de omgeving. In het plangebied wordt het voorkomen van deze soort niet verwacht door het ontbreken van open water en plekken die dienst zouden kunnen doen als broedhoop.

Uit de bureaustudie komt naar voren dat waarnemingen van het heideblauwtje uit de omgeving bekend zijn. Het heideblauwtje komt voor op heideterreinen. Het voorkomen van het heideblauwtje is door het ontbreken van heideterrein uitgesloten in het plangebied.

Uit de bureaustudie komt de kleine modderkruiper naar voren. Door het ontbreken van watergangen in het plangebied is het voorkomen van de beschermde kleine modderkruiper in het plangebied uitgesloten.

De klokjesgentiaan die uit de bureaustudie naar voren komt is een plantensoort die groeit op schraalgraslanden en heiden. Door het ontbreken van deze vegetatietypen in het plangebied is het voorkomen van deze soort uitgesloten. De lange ereprijs is een plant van onder andere wegbermen en slootkanten. De plant is jaarrond herkenbaar en is in het plangebied niet waargenomen. Het is dus uitgesloten dat deze soort voorkomt in het plangebied.

5.2 Beschermde gebieden

NNN

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN (afbeelding 5.4). Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie.

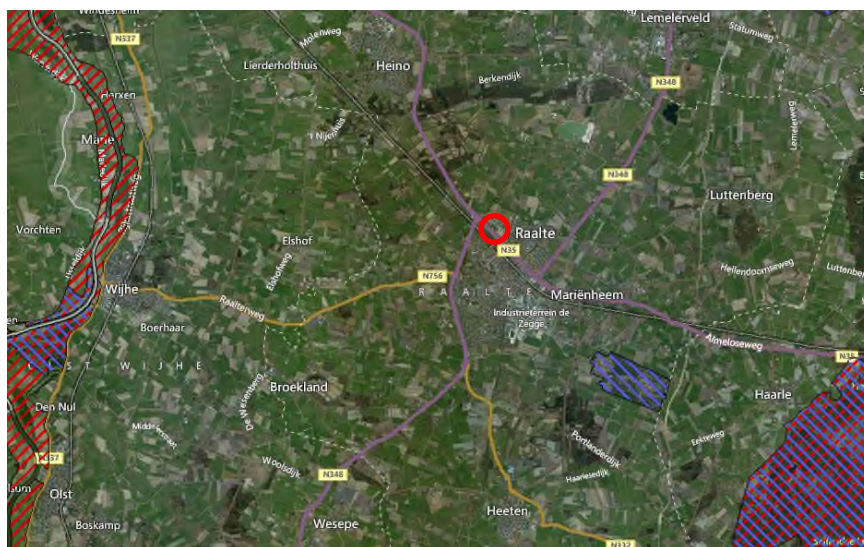

Afbeelding 5.4 NNN gebieden in de omgeving van het plangebied (Atlas van Overijssel).

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'Boeteveld'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer vier kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Op 9.6 kilometer van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied IJsseluiterwaarden (afbeelding 5.5).

projectnummer 401727
2 maart 2015 , revisie 00

Afbeelding 5.5 Natura 2000 gebieden in de omgeving van het (natura2000.eea.europa.eu).

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effecten beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is er bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Het plangebied maakt geen deel uit van de NNN. Ook zijn effecten op omliggende NNN gebieden door de afstand van het plangebied tot deze gebieden uitgesloten.

Natura 2000

Binnen drie kilometer van het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Vanwege de aard van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

6.2 Effecten beschermde soorten

Hieronder worden de effecten op tabel 2- en tabel 3-soorten en vogels per soortgroep beschreven:

6.2.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele (kap)werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa half maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Indien er gewerkt moet worden in het broedseizoen moet voor het broedseizoen het plangebied ongeschikt worden gemaakt.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden (c.q. zijn) voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving dan wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen werkzaamheden uitgesteld of aangepast te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Voor de werkzaamheden geldt dat rekening gehouden dient te worden met het voorkomen van broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde ten opzichte van vogels indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen te worden:

1. De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel).
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een deskundig ecooloog gecontroleerd op actuele broedgevallen.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogeheten categorie 1-4-vogelsoorten.

Aan de rand van 1A (in het tuingedeelte bij het hotel Westcord Hotel Salland) is een steenuilenkast aangetroffen. De steenuil is een zwaar beschermde soort en kent een vermelding op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten" (2009). Naast de vaste rust- en verblijfplaats is tevens het foerageergebied van de soort van belang als onderdeel van het functionele leefgebied van de soort. Ook activiteiten die alleen gericht zijn op die onderdelen van de steenuilhabitat kunnen effect hebben op de functionaliteit van de voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats en kunnen dus leiden tot een overtreding van de artikelen uit de Flora- en faunawet.

Tijdens het terreinbezoek kon niet worden vastgesteld of de kast in gebruik is. Indien blijkt dat de steenuilenkast in gebruik is als vaste broed- en verblijfplaats van de soort dient voorkomen te worden dat de functie aangetast of zelfs verloren gaat. Mocht de verblijfplaats in gebruik zijn door een steenuil dan zal dit niet leiden tot het onmogelijk maken van het bestemmingsplan indien tijdig passende mitigerende dan wel compenserende maatregelen genomen worden. Dit dient in samenspraak met steenuildeskundigen te gebeuren.

Er zal nader onderzoek moeten worden verricht naar het voorkomen van de steenuil in de steenuilenkast in het Westcord Hotel en naar het voorkomen van huismussen in de bebouwing in het plangebied. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek moeten mitigerende maatregelen worden getroffen en moet mogelijk een ontheffing worden aangevraagd.

Categorie 5-soorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Alle vogelnesten (ook die van categorie 5-vogelsoorten die geen jaarrond bescherming genieten) zijn beschermd tijdens het broedseizoen (globaal half maart tot juli) wanneer broedgevallen aanwezig zijn.

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn zwaarder beschermd onder de Flora- en faunawet en de Habitatrichtlijn IV. Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbezonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied twee zwaarder beschermde vleermuissoorten (Tabel 3 van de Flora- en faunawet) voorkomen: de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Uit het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen in de aanwezige bebouwing (o.a. spouwmuurgaten en nokpannen). Een negatief effect door de voorgenomen ingreep is op voorhand niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is nodig om te bepalen wat het effect op de functionele leefomgeving van vleermuizen is.

Tevens biedt het plangebied mogelijk geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied komt echter ook genoeg geschikt foerageergebied voor vleermuizen voor. Het verdwijnen van dit foerageergebied zal dus geen negatief effect hebben op de mogelijk in het plangebied voorkomende vleermuis populaties.

In in het plangebied aanwezige boschages vormen mogelijk vliegroutes voor de aanwezige vleermuissoorten. Een strook boschage zal worden verwijderd, er zijn echter voldoende andere boomrijen aanwezig om het wegvallen van deze vliegroute op te vangen. Het verdwijnen van deze vliegroute zal dus geen negatief effect hebben op de mogelijk in het plangebied aanwezige vleermuis populaties.

Er zal nader onderzoek moeten worden verricht naar het voorkomen van vleermuizen in de bebouwing in het plangebied. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek moeten mitigerende maatregelen worden getroffen en moet mogelijk een ontheffing worden aangevraagd. Effecten op het voorkomen van foerageergebied in de omgeving en de functionaliteit van vliegroutes kunnen worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

De aanwezigheid van de steenmarter (Tabel 2 van de Flora- en Faunawet) in de bebouwing in het plangebied is niet uit te sluiten. Een negatief effect kan niet op voorhand worden uitgesloten. Naar de aanwezigheid van deze soort zal nader onderzoek moeten worden verricht.

Er zal nader onderzoek moeten worden verricht naar het voorkomen van de steenmarter in het plangebied. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek moeten mitigerende maatregelen worden getroffen en moet mogelijk een ontheffing worden aangevraagd.

6.2.3 Reptielen en amfibieën

Er zijn geen zwaarder beschermde reptielen of amfibieën aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt biotoop voor beschermde reptielen of amfibieën. Negatieve effecten op het voorkomen van beschermde reptielen of amfibieën zijn dan ook uitgesloten.

Om een aantrekkende werking van het gebied op de rugstreeppad te voorkomen wordt aangeraden om tijdelijk ontstane plassen als gevolg van de werkzaamheden direct af te deken of te dempen. Met behulp van deze maatregel wordt het terrein minder geschikt gemaakt voor de rugstreeppad en zijn negatieve effecten op de soort uitgesloten.

Het advies is om het plangebied onaantrekkelijk te maken voor rugstreeppadden. Op deze manier kan worden voorkomen dat rugstreeppadden het gebied tijdens de werkzaamheden koloniseren.

6.2.4 Vissen

Er zijn geen zwaardere beschermde vissen aangetroffen in het plangebied. Er zijn in het plangebied geen watergangen aanwezig. Negatieve effecten op beschermde vissoorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.5 Vlinders/Libellen

Er zijn geen zwaardere beschermde vlinders of libellen aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt ook geen geschikt biotoop voor beschermde vlinders of libellen. Negatieve effecten op het voorkomen van beschermde vlinders of libellen zijn dan ook uitgesloten.

6.2.6 Flora

Er zijn geen zwaardere beschermde planten aangetroffen of te verwachten in het plangebied. Het plangebied biedt geen geschikte standplaats voor zwaardere beschermde flora. Negatieve effecten op het voorkomen van beschermde planten zijn dan ook uitgesloten.

7 Conclusies

7.1 Conclusies soortenbescherming

Tabel 2 en 3 soorten en jaarrond beschermde nesten

In het plangebied kan het voorkomen van meerdere tabel 3 soorten niet worden uitgesloten. Tevens kan het voorkomen van jaarrond beschermde nesten niet worden uitgesloten. Naar het voorkomen van de steenmarter (tabel 2 van de Flora- en Faunawet) en vleermuizen (tabel 3 van de Flora- en Faunawet) zal nader onderzoek verricht moeten worden. Deze soorten kunnen mogelijk nestgelegenheid hebben in de te slopen bebouwing in het plangebied. Afhankelijk van de uitkomsten van deze nader onderzoeken zullen mitigerende maatregelen moeten worden getroffen en zal mogelijk een ontheffing op de Flora- en Faunawet 1998 moeten worden aangevraagd.

Er wordt aangeraden maatregelen te nemen om het plangebied onaantrekkelijk te maken voor de rugstreeppad door tijdelijk ontstane plassen te dempen of af te dekken. Op deze manier kan worden voorkomen dat rugstreeppadden het plangebied tijdens de werkzaamheden koloniseren.

Algemene broedvogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli) en indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden ingezet, maar doorlopen tot in het broedseizoen dan kan het verstoren van vogels voorkomen worden door continu door te werken en werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stil leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt.

In onderstaande tabel zijn de zwaarder beschermde soorten opgenomen die mogelijkerwijs in het plangebied voorkomen.

Tabel 7.1 Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied en de noodzaak voor ontheffing.

Soort-groep/soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden / opmerking
Broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee	Bij voorkeur werken buiten het broedseizoen.
Steenuil	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek moet uitwijzen of er een ontheffing moet worden aangevraagd.
Steenmarter	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek moet uitwijzen of er een ontheffing moet worden aangevraagd.
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek moet uitwijzen of er een ontheffing moet worden aangevraagd.
Rugstreeppad	Mogelijk	Nee	Nee	Er wordt aanbevolen om het plangebied ongeschikt te maken voor de rugstreeppad.

Algemene zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat men 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Overigens geldt de zorgplicht ook voor planten.

7.2 Conclusies gebiedenbescherming**Natuurnetwerk Nederland**

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook liggen er in de directe omgeving geen gebieden die deel uitmaken van het NNN. Negatieve effecten op het NNN zijn dus uitgesloten.

Natura 2000

Binnen drie kilometer van het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Van wege de aard van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000 natuur wordt geen effect verwacht op Natura 2000-gebieden.

Bronnen

Ministerie van LNV&VROM, 2007, Spelregels EHS. toegankelijk via <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2007/08/20/spelregels-ehs.html>

Googlemaps, datum van gebruik?, kaartgegevens, (van wanener is kaart staat er vaak bij)

RVO, 2011a, Soortenstandaard Huismus

RVO, 2011b, Soortenstandaard Gierzwaluw.

RVO, 2013a, Soortenstandaard rugstreeppad.

RVO, 2013b, Soortenstandaard Levendbarende hagedis.

http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1

Zoogdiervereniging, 2015 <http://www.vleermuizenindestad.nl/laatvlieger>

Zoogdiervereniging, 2015 <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-steenmarter-martes-foina>

Bijlage 1: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij RVO.nl bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In 2014 is het is er een nieuwe naamgeving voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierna volgt een algemene beschrijving van het natuurnetwerk Nederland.

Algemeen natuurnetwerk Nederland

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijksma van het ministerie van EZ.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

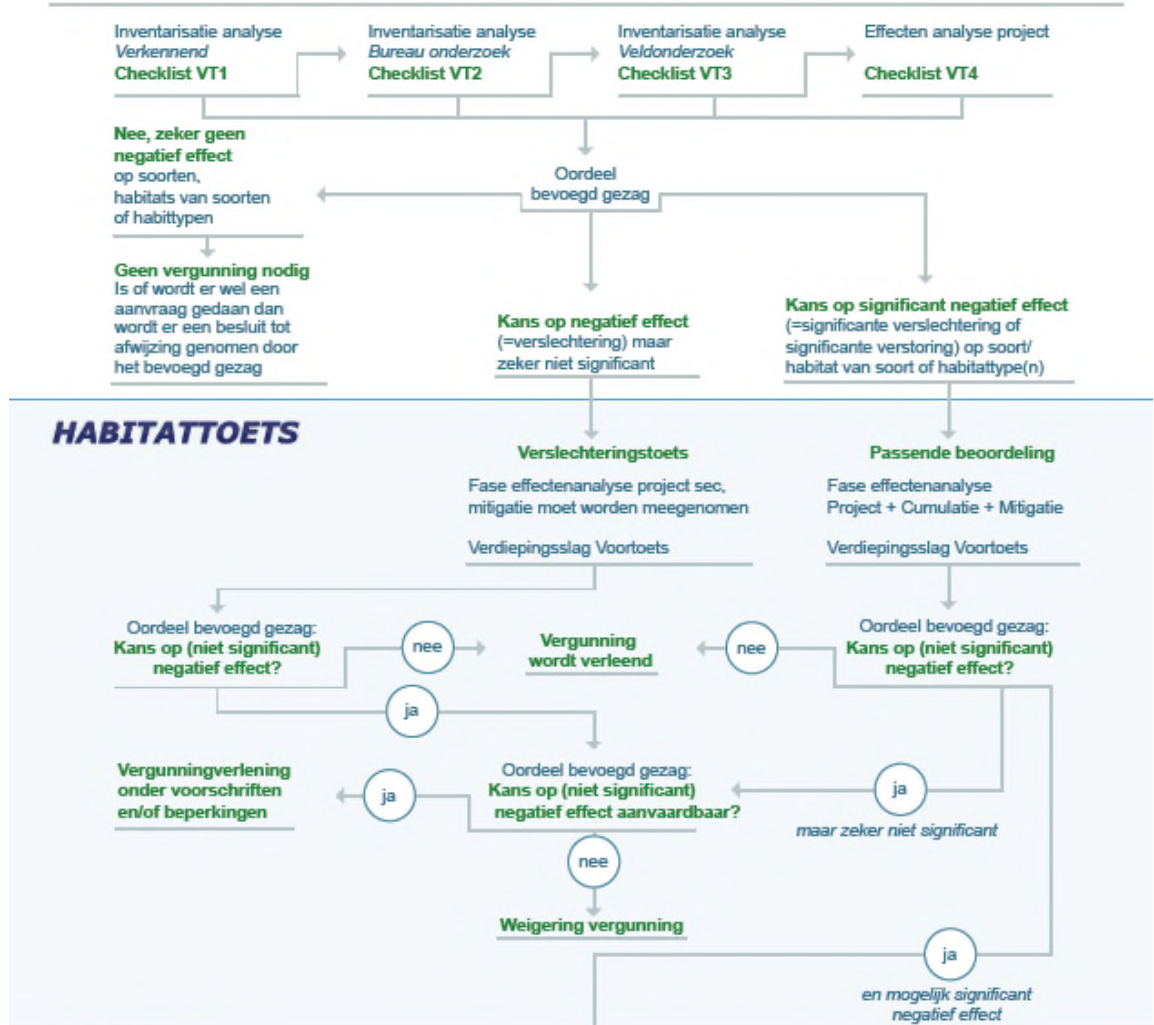
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

ADC-TOETS

